

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm XIV. Duobus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

NOTANDVM VN. Si vni mandetur pro-
videri sub conditione, postea alteri ab-
solutè, atque ante conditionem impletam, ca-
nonicatus posteriori impetranti conferatur,
is in assecutione præbendæ præponi debet
priori impetranti & posteriori recepto. Hæc
est summaria decisio huius c. Ratio dari de-
bet: Quia conditio de futuro contingenti
suspendit quamlibet dispositionem & manda-
tum, ita vt antè non purificetur, atque ef-
fectum suum consequatur, quàm ea euenerit,
l. potior 11. ff. Qui potiores in pignore: Vbi
in §. Si colonus similem huic casum legere li-
cet: Si quis instrumenta, quæ in fundum in-
galerit, pignoris loco obligarit; deinde verò,
antequam ea intulit, alteri eadem instrumen-
ta absolutè oppigneret; ius pignoris huius
posterioris potius cæseri debet, quippe quod
effectum prius consecutum est, quàm prius,
cuius appositæ conditio postea impleta fuit.
Sic & in casu huius c. gratia posteriori impe-
tranti facta absolutè, potior cæseri debet,
quàm facta priori sub conditione, donec ea
impleatur: Consequenter si vigore eius gra-
tiæ posterior impetrans, canonicatum conse-
quatur, antequam conditio impleta sit; in as-
secutione præbendæ, tanquam potiore iure
nixus, præferendus est.

Apparet itaque, decisionem huius c. eâ so-
lùm ratione niti, quòd primo impetranti fa-
cta sit gratia conditionalis: sin autem absolutè
facta esset, in assecutione præbendæ præfe-
rendus esset posteriori impetranti, tametsi is
canonicatum prius assecutus esset, iuxta c.
præcedens, prout præter alios annotauit Ca-
pella Tholos. q. 273. Addit Gl. in Clem. vn.
ver. executorem, de concess. præb. idem di-
cendum fore, si mandato de prouidendo ad-
iecta sit conditio, si impetrans idoneus est, aut
si consensum dederit. Quia talis conditio non
mutat naturam gratiæ. Quam doctrinam et-
iam refert, & commendat Auffrelius super
cit. q. 273. Francus hic n. 4. Ant. n. 11.

QUÆRIT hic Gl. ver. assensus; Quid si
Episcopus mortuus esset, aut impeditus, quo-
minùs assensum daret; vtrum executor, sal-
tem cum Canonicorum seu Capituli consen-
su, prouidere potuisset. Videri potest esse af-

firmandum ex c. vn. Ne Sede vacante, in 6.
Sed rectè negat Gl. Quia conditio eâ manda-
to appositæ, cæsetur forma eius, quàm non ob-
seruata, corrumpit mandatum, argum. c. cui de
non 27. de præb. in 6. Sed secùs dicendum, si
in mandato expressum esset, vt executor pro-
cederet cum consilio Episcopi, eo mortuo
aut impedito procedere posset, argum. c. cum
in veteri 31. de elect. Rationem dat Gl. cit.
quia actus necessario non pendet à consilio
personæ, quod aliquis requirere tenetur, sic-
uti pendet à consensu: quandoquidem con-
siliium, ordinariè loquendo, sequi aliquis non
tenetur. Quæ de re videri etiam potest Sua-
rez lib. 8. de legibus cap. 13. n. 6. & quæ di-
cam in cit. c. cum in iure.

CAPITVLVM XIV.

Duobus.

PARAPHRASIS.

Si duo à Sede Apostolica literas executorias
de præbenda ipsis in eadem ecclesia confe-
rèda afferant, nec appareat, vter eorù lite-
ras prius impetrarit, quis eorù in assecu-
tione præbendæ præferendus? Resp. Bo-
nifac. VIII. Papa: Si vni eorum ipse Pon-
tifex canonicatum contulit, alteri autem
non contulit, sed mandauit ab ordinario
collatore, conferri: hoc in casu is præferri
debet, cui à Pontifice collatio facta. Sin
autem Pontifex vtrique contulit canoni-
catum; aut si vtrique ab Ordinario con-
ferri mandauit, tunc præferendus est is,
qui literas suas prius præsentauit; cum a-
lioquin in gratia æquales sint. Si denique
accidat, vt & in præsentando concurrant,
id est, literas simul præsentent, tum ij ad
quos spectat canonicorum receptio, &
præbendarum collatio, aut maior eorum
pars vnum ex duobus eligant, altero peni-
tus excluso: nisi ex literis Pontificis ex-
pressè appareat, mentem eius fuisse,
vt vtrique prouide-
retur.

SUMMARIUM.

1. In literis beneficialibus attendendum tempus datæ, ut is, qui prius gratiam impetrauit, alteri præferendus sit.
2. Pluribus cum literis Apostolicis eodem die ad eandem ecclesiam concurrentibus in præsentatione, præferendus est is, qui literas prius præsentauit: si simul autem concurrant, locus est gratificationi, ita ut unus illorum pro collatorum arbitrio eligi possit.

NOTANDUM I. In literis beneficialibus de providendo, attendi debet tempus datæ, ut is, qui prius gratiam impetrauit, alteri præferendus sit, iuxta iuris reg. 54. in 6. *Qui prior tempore, potior est iure.* Consentit e. tibi qui 12. hoc tit. & lib. Quapropter, si duorum impetrantium literæ eodem die impetratæ sint, probatio incumbit ei, qui suas prius expeditas affirmat: Similitérque ei qui suas prius præsentatas, ait, cum hoc sit fundamentum intentionis suæ, prout docet Imola in e. relatum n. 8. de præbend.

NOTANDUM II. Si in literis de providendo, quæ pluribus eodem die ad eandem ecclesiam datæ sunt, apparere non possit de prioritate temporis, is præferendus est, qui literas prius præsentauit: Sin autem ponamus, duos, pluresue impetrantes simul præsentasse, tum locus est gratificationi, ita ut unus ex ijs collatorum arbitrio eligatur, sicuti hoc idem dicitur de pluribus à patrono laico præsentatis in e. cum autem, 24. iun. Gl. ver. iudicio Episcopi, de iure patron. Ratio horum est, quia ambæ gratiæ expectatiuæ validæ sunt, quamuis collatores alterutram rejicere possint, siue contra eam excipere, quod Papa non soleat ecclesiam vnâ pluribus eiusmodi mandatis grauare: sed debent tunc rejicere eam, quæ minoris firmitatis est: sin autem æqualis, tum demum gratificationi locus est. Alia verò ratio est de literis beneficialibus, quibus pluribus personis vno eodémque die eiusdem beneficii collatio facta est: In hoc enim casu literæ, quæ posteriùs datæ, obreptitiæ sunt, & penitus irritæ, ex quibus proinde nullum ius impetranti ac-

quiri potest, neque earum vigore in possessione, absque intrusionis vitio mitti. Quamobrem prioritas præsentationis in hoc casu prodesse non potest, sed, si de prioritate collationis apparere nequeat, neutra gratia seu collatio Papalis executioni mandanda, interim, donec quid certius intelligatur, prout bene docuit hinc Philip. Francus n. 6.

CAPITVLVM VLT.

Quia.

PARAPHRASIS.

Bonifacius VIII. Pontifex reuocat omnes indulgentias seu priuilegia perpetua, quæ à se vel Antecessoribus suis concessa sunt personis, ut siue in scholis essent, siue in altera ecclesiarum suarum residerent, siue in Curia Romana moram traherent, siue in alio certo loco, vel etiam (*appareat, verba copulatum, non diuisim accipi*) beneficiorum suorum fructus, exceptis quotidianis distributionibus, percipere possent, Et protestatur, se eiusmodi priuilegium seu gratiam impostero personis non concessurum esse, optátque, cum precipere non possit, ut nec successores sui concedant: Eò quòd vagandi licentiam & dissolutionis materiam præbeat, & in cultus diuini diminutionem cedat, atque ob eam plerumque diuinum officium omitteretur, cum tamen ecclesiasticum beneficium propter præstandum officium conferri soleat.

SUMMARIUM.

1. Indulgentia seu priuilegia omnia concessa à Bonifacio, & eius Prædecessoribus, Clericis de percipiendis perpetuò fructibus, in absentia sunt reuocata.
2. Per hoc tamen non censetur sublatum priuilegium percipiendi fructus beneficii in absentia concessum alicui ad tempus incertum seu indefinitum v. g. dum in studiis versaretur.
3. Neque etiam indulgentia concessa ecclesiis